

Lévai Ujság

független gazdasági, kulturális és kritikai hetilap

IV. ÉVFOLYAM

46. SZÁM

1937. NOVEMBER 17.

6 oldalon

Jelenik meg ezentúl a Lévai Ujság. A nagyobb terjedelemben természetesen az olvasó nagyobb tartalmat is kap és ezért reméljük, hogy lapunk gyarapodását olvasóink és barátaink örömmel veszik tudomásul. Új köntösben jelenünk meg, az eddigi kézi szedés helyett gépszedéssel állítják elő lapunk hásábait és ez is újabb előnyt biztosít az olvasóközönségnek. Egy kis számítás meggyőz mindenkit arról, hogy a nagyobb formájú lapon, kézzel szedve kevesebb betűanyag fér el, mint a kisebb formájú lapon gépszedéssel. A maximális betűszám, amelyet olvasóink az ezelőtti számokban kaptak, mintegy 30.000 volt. Ez a szám most 50.000-re emelkedik. Hat oldalon 50.000 betű ez a mi hadseregünk, ezzel küzdünk azokért a célokért, amelyeket indulásunknál magunk elé tűztünk és amelyekért minden gáncs, szidalom és rosszindulat dacára eddig is verekedtünk. A betűkatonák száma megszorodott, ez annyit jelent hogy a Lévai Ujság megerősödött! A mi erősödésünk egyúttal izmosodása annak a gondolatnak, hogy a közérdekben kifejtett önzellen munka megértésre talál, igazolása annak, hogy a széles közvélemény egyre inkább követeli a bátor és objektív kritikát. A Lévai Ujság megjelenése, három évvel ezelőtt új szint és hangot jelentett ebben a városban és annak széles környékén. Ez a hang gyakran éles volt, de soha sem goromba, soha sem személyeskedő. Szokatlan volt, mert évtizedek óta nem akadt megfelelő kritikus, aki nyilvánosan gyakorolta volna a bírálat jogát, amely minden polgárt megillet. A polgár azonban kényelmes, visszavonultan él, csak otthon kritizál s ezzel a passzivitással nagy károkat okoz önmagának, mert az uralmonlevők, a hatalom birtokosai saját javukra használják fel ezt a télenlétséget, a polgári kényelmet és félelmet. Ma kevesen vállalkoznak arra, hogy nyilvános, pártatlan, megalkuvó véleményét mondjanak mások érdekében azoknak szemébe, akikkel szemben az illem, a megszokás csak a hajlongást ismeri.

Ma amikor új köntösben jelenünk meg olvasóink előtt, szükségesnek tartjuk ismételtelen kijelenteni, hogy lapunk szelleme, irányzata változatlanul megmarad és mi nem a hatalmasok felé fogunk hajlongani, amint ez ma divat és szokás, hanem min-

denkor a közérdek, a tiszta szándék, az igazság keresése, a bajok javítása, a bajba jutottak megsegítése lesz az ideálunk.

A legjobb szándéku igyekvés, a legtisztább munka sem mentes a hibáktól. Lehet, hogy volt eset, amikor hibát követtünk el, lehet, hogy hibát fogunk elkövetni, de ez minden emberi alkotásnak sorsa és hiába hivatkoznak kárörömmel erre ellenségeink és ellenfeleink. A mi válaszuk erre higgadt és korrekt: nem tartjuk magunkat csálhatatlannak miként ők, tévedéseinket mindenkor hajlandók vagyunk férfiasan beismerni, nem úgy mint ők. Szándékaink mindenkor tiszták és igazolhatók, eszközeink válogatottak és alkalmasak arra, hogy megnyerjük olvasóink és barátaink meglepedését és elismerését.

Kérjük lapunk barátait, tartsanak ki mellettünk és szaporítsák a gyarapodó Lévai Ujság tábort.

A hatóság intézkedik...

A lévai lapok kivétel nélkül gyakran hangsúlyozták, hogy a közlekedés rendezése ügyében sürgős intézkedésre van szükség. A balesetek száma napról-napra emelkedik. A hivatalos baleset statisztika nem tartalmaz minden előfordult esetet, mert gyakran sikerül az érdekelteknek hatósági beavatkozás mellőzésével a karambol egymás között »békésen« néhány koronával, vagy esetleg kölcsönértegetésekkel és bocsánatkéréssel elintézni. Az elmúlt héten három ilyen nem hivatalos karambolról szereztünk tudomást...

A Lévai Ujság is igyekezett kivenni részét azon közérdekű akcióból, amely a forgalmi biztonság megjavítása és a balesetek számának csökkentésére irányul. Cikksorozatban kezdtük felvázolni azokat a teendőket, amelyek elvégzése nélkül nincsen lehetőség, remény a katasztrófálissá fajuló helyzet megjavítására. Legutóbb kihangsúlyoztuk, hogy a járókelőket nevelni kell a modern közlekedés szabályaira, mert hiszen eddig sem az iskola, sem a hatóság nem tett semmit a gyalogosok, szekeresek és egyéb laikusok felvilágosítására. Mindent rábíztak a józan észre, az emberek ítélőképességére és tudjuk, hogy ezek

a kvalitások ma már egyre jobban kimennek a divatból.

Dicséret illeti meg a lévai kerületi hivalt, amikor gyors, helyes elhatározással e hó 15-én megkezdte a felvilágosító és nevelő munkát. Az előadók, Dr. Ursiny Aladár rendőri büntetőbíró, Dr. Pick Imre városi állami orvos, Leskó Ignác ipartügyi referens voltak a csendőrség szemléltető aszisztenciája mellett. A város-háza nagyterme félig megtelt érdeklődőkkel. Reméljük, hogy az előadásokat rendszeresítik és kellő propagandával megteremtik az általános érdeklődés előfeltételeit, hogy mindenki tájékozottatva legyen. A kurzusokat este kell rendezni és különböző helyeken, egyelőre csak ennyit kívánunk megjegyezni.

Mozik műsora:

SZERDA, CSÜTÖRTÖK, PENTEK,
SZOMBAT, VASARNAP.

Apollo mozgó:

A magyar filmgyártás legkimagaslóbb alkotása a velencei filmkiállítás aranyérmével kitüntetett 100%an magyarul beszélő film: »Mária Nővér«. Főszereplők: Szörényi Éva, Jávor Pál, Berky Lili, Gozon Gyula, Mály Gerő, Halmay Tibor. A könyvekig meghatározó jelenetek láncolata a valóság határain belül kedves filmmé tömörül. Nemzetközi viszonylatban ez a film könyvelheti el a legnagyobb sikert, mert nemcsak magyarságával, hanem tárgyával, rendezésével és kiállításával is a legnagyobb eredményt érte el. Vasárnap délután 2 órakor népelőadás.

Orient mozgó:

PENTEK, VASARNAP.

»Négy kém«. A halál és a szüntelen veszélyek játéka, amely a világháború izgalmában csúszosodik ki. Főszereplők: Peter Lorre a szlovenszki származású filmsztár, a szenzációs szerepek alakítója, partnerei Madeline Caroll a vénusi szépségű hollywoodi sztár, Robert Young és John Gielgud ismert művészek. A legizgalmasabb kémfilm. Vasárnap d. u. Lump gavallérok. Vigjáték: Pat és Patachon a főszerepekben.

Orient mozgó:

HÉTFŐ, KEDD.

Georg Alexander, Elsa Elster, Theo Linggen, bájos filme: »Menekülés Nizzába«. Gyönyörű természeti felvételekkel.

Dolgoztasson kisiparossal!!

Izlésnek megfelelő, tartósságban utolérhetetlen, árban bármely gyári tömegcikkkel versenyképes árut

csak kisiparosnál kaphat!

MELICHAR

gummikerekű kocsik (Super Carok)

KNAPP DÁVID cégnél

Az új adók

Minden vonalon egyenlő megterhelést jelent az új államvédelmi illeték

Kalfus pénzügyminiszter tájékoztatást nyújtott arról, miképpen teremtik elő azt az 1500 millió koronás összeget, amelyet a normális adóköltésvetés keretén belül nem lehet biztosítani. A miniszter vázolta, hogy eredetileg szó volt állandó vagyonadó bevezetéséről, de ezt a tervet különféle nehézségek miatt elvetették. Ezért vezették be az új adókat, melyek közül az államvédelmi illeték külön adót képez. Ennek alapját a jövedelmi adó képezi, tehát ezzel azt emelik.

Miből áll az új államvédelmi illeték?

23.565 koronáig terjedő szolgálati illetményénél az államvédelmi illeték a jövedelmi adó 60 százalékát teszi ki.

23.565 koronától 60 ezer koronáig terjedő szolgálati illetményéből eredő jövedelmet az államvédelmi illeték 1,5 százalékkal terheli meg olyképpen, hogy az államvédelmi illetéket a megadóztatott jövedelem után vetik ki.

A 60.000—100.000 koronáig terjedő ilyen jövedelem 2,5 százalékos.

A 100.000 koronától 200.000 koronáig terjedő jövedelem 4 százalékos, a 200.000 koronán felüli pedig 5 százalékos államvédelmi illeték alá esik. Itt is az államvédelmi illetéket a megadóztatott jövedelem után vetik ki.

Más forrásból származó jövedelemnél az államvédelmi illeték fokozata a következő:

30.000 koronáig terjedő nettó jövedelemnél az államvédelmi illeték a jövedelmi adó 80 százalékát teszi ki.

Magasabb jövedelemnél az államvédelmi illeték a megadóztatott jövedelem 4 százalékát képezi. Emellett az államvédelmi illetéket úgy maximalizálták, hogy a szolgálati illetményeknél nem haladhatja meg a jövedelmi adónak és az átmeneti pótléknak 60 százalékát, az egyéb jövedelmeknél pedig a jövedelmi adónak és az átmeneti pótléknak a 80 százalékát.

Példák:

1. 12.000 korona bruttó jövedelemmel bíró alkalmazottnál a munkaadó az eddigi előírások alapján évente 52 koronát vont le jövedelmi adó címen. Az államvédelmi illeték a jövedelmi adónak 60 százalékát, tehát 21,20 koronát tesz ki. Összesen tehát 83,20 koronát fog fizetni, vagyis jövedelmének 0,64 százalékát az eddigi 0,4 százalék helyett.

2. 35.000 korona bruttó szolgálati jövedelemmel bíró alkalmazott jövedelmi adó kiszámításánál levonják mindenkéltől az első 20.000 koronából a 20 százalékot, tehát 4000 koronát és a maradék 10 százalékot, tehát 1000 koronát. Átalányosított kiadások címen eszközölt levonások 5000 koronát tesznek ki. A megadóztatott tiszta jövedelem tehát nála 30.000 koronát tesz ki, ami után az eddigi előírások alapján 1100 korona jövedelmi adót, továbbá 440 korona ugynevezett átmeneti illetéket, összesen tehát 1540 koronát fizetett, vagyis a megadóztatott tiszta jövedelemnek körülbelül 5,1 százalékát. Mostantól kezdve államvédelmi illeték címen fizetni fog még 1,5 százalékot, vagyis 450 koronát, úgy, hogy adófizetési kötelezettsége 1990 koronát fog kitenni, vagyis tiszta jövedelmének 6,6 százalékát.

Mind ezek a példák csak olyan fixfizetéses alkalmazottra vonatkoznak, akiknek a szolgálati jövedelemen kívül más jövedelmük nincsen. Amennyiben az alkalmazottnak más jövedelme is van, adófizetési kötelezettsége a következőképpen alakul ki:

3. 30.000 korona tiszta jövedelemmel bíró iparos mostanáig az átmeneti illetékekkel együtt 1540

korona jövedelmi adót fizetett. Az államvédelmi illeték nála a megadóztatott tiszta jövedelem 4 százalékát, tehát 1200 koronát tesz ki, úgy hogy összesen 2740 koronát fizet. Igen természetes emellett fizet még általános kereseti adót is, amelynek azonban semmi köze sincs az államvédelmi illetékhez.

4. 25.000 korona tiszta jövedelemmel bíró iparos mostanáig 1100 korona jövedelmi adót fizet. Államvédelmi illeték címen ennek az összegnek 80 százalékát fizeti a jövőben. Az államvédelmi illeték nála 880 koronát tesz ki. A jövőben tehát jövedelmi adó és államvédelmi illeték címen 1980 koronát fizet.

Különleges kereseti adó alá eső vállalatok (résztvénytársaságok), valamint jogi személyek, amelyek kereseti adó alá esnek, államvédelmi illeték címen a külön kereseti adó 40 százalékát, legalább 1,5 ezrelékét fizetik. Az államvédelmi illetékalapba beszámítandók a holdingból, valamint a házostály-, házbér- és földadóobjektumokból származó bevételek.

Ki fizet rendkívüli nyereségadó?

Rendkívüli nyereségadó kötelezettség alá azok a vállalatok esnek, amelyeknek nyeresége meghaladja az évi 50.000 koronát. Az általános kereseti adó alá eső vállalatoknál ez az adó nem 100.000 koronás nyereségnél 2,5, 140.000 koronáig 4, 500.000 koronáig 6, 500.000 koronán felül pedig 8 százalékát fogja kitenni a tiszta bevételnek a kereseti adó levonása után. A rendkívüli nyereségadó nem esik önkormányzati pótlékok alá.

Azoknak a vállalatoknak rendkívüli nyereségadója, amelyek külön kereseti adó alá esnek, a résztvénytársaságoknál a nyereség 10 százalékát teszi ki. Azoknak a vállalatoknak, amelyeknél az adóztatás 9 százaléknál kevesebb, a nyereség 6 százalékát, ama vállalatoknál pedig, amelyeknek adója átalányosított van, az átalány 100 százalékát teszi ki. A rendkívüli nyereségadó szintén levonási tételt képez.

Az adót vallomás nélkül vetik ki. Esedékes a fizetési meghagyás kézbesítésétől számított 30 napon belül és öt éven keresztül fogják behajtani.

A külön kereseti adó alá eső vállalatok megterhelése az új rendkívüli nyereségadóval együtt Prágában a rendkívüli nyereségnek 39 százalékát, azokban a községekben pedig, amelyekben a pótlékok magasabbak (?), aránylagosan többet, legfeljebb az összeg 54 százalékát fogja kitenni.

A műzsiradót

a következőképpen emelik: A műzsirál 30-ról 80 fillérré (termelő fizeti), művajnál 60 fillérről 1,80 koronára, ételolajnál 70 fillérről 2 koronára.

A söradót

literenként 10 fillérről emelik. A szódavíz, a limonádé és ásványvíz adóját mindhárom fajtnál literenként 20 fillérről emelik fel.

A 13 százaléknál magasabb szesztartalommal bíró bor adóját literenként 2,50 koronára emelik.

Felemelik a cukor, italszesz, textilárak és ásványolajok forgalmi adóátalányát. A textil szakmában az átalányt 3½ százalékkal emelik. Az ásványolaj forgalmi adóátalánya következtében a benzín keverék literenként 10 fillérről fog drágulni. A cukorforgalmi és italszesz forgalmi adóátalányát úgy emelik, hogy a cukor és szesz ára nem drágul.

Az emberi lélek befogadóképessége egyszerre tudja elhatározni a jót és rosszat, a szépet és rútát, az emberi jószág mellé a gonoszság legraffináltabb vágyait, az alkotás, a kulturális fejlődés mellé a rombolás, a középkori maradiság egymással homlok-egyenest szemben álló tulajdonságait. Az emberi lélek kutatása a legnehezebb és nüanszaiban a legaprólékosabb munka. Ezt tudja mindenki, aki megérti, vagy tapasztalásból tudja, mi az, tömegekkel, különböző hajlamu vagy tehetségű emberekkel együtt dolgozni.

Megmagyarázhatatlan dolog marad az például, hogy az élet etikáját ma is még — talán a középkor óta — egy receptre akarják megformálni és háboruban fogant, forradalmakban serdült, a világemóciókat éber szemmel figyelő gyermekeket fojtott, tibkolódzó és álszemérmes, elavult és megdohosodott elveken akarnak egyes szülők — még ma is — modern emberré felnevelni. Ma, amikor a gyermek annyi mindent lát és hall a szülői házon kívül. Csak

igaz Ady azon mondása: »Autóban ülnek emberek, akik még ma is a középkorban gondolkodnak«. Nos, ma, amikor a közös élethivatások és a divatba jött fesztelen érintkezések régen lebontották már a férfi és nő közötti válaszfalakat — hőkkelten kell megállni, ha látjuk, hogy némelyik ember még mindig maradian gondolkodik. Más oldalról megdöbbentő a szemlélet különösen a túlmodern nők lelki átforgalmazása. Túlságosan szabadszellemeük és szabadszájuk. A most élő emberek lelke nem találja meg azt a középutat, mely a modernség és a léhaság között vezet.

Valahogy úgy néz ki a dolog, mintha mindkét vélet csak önmagáért virágozna és nem azért, hogy egymásba fonódva és egymással kiegészülve segítőtje, megmagyarázója legyen az élet és az ember minden megnyilatkozásának. Még vannak emberek, akik erkölcsstelennek minősítik, ha egy nő beleszól olyan társalgásba, melyben olyan témáról beszélnek, melyről a régi világban esetleg csak intim férfítársaságban beszéltek. Viszont nem tudom, de gondolom, hogy nem akad olyan ember, aki nemes és követendő példának tartaná annak az egykori királynőnek az esetét, aki fogadást tett, hogy míg férje és ura haza nem tér a háborúból, — nem vált inget. Manapság az ilyen hőstettet másnak nevezik.

Ma már ott tartunk, hogy a régen, nagyanyáink idejében elítélt pudersütemény, mint enyhe, lehelletnyi rekvizituma a tisztaságnak, már nem az erkölcsstelenkedő hajlamosságának a megnyilatkozása, mert hiszen, ha valakinek fényes az arca, attól még nyugodtan lehet kicsapongó, viszont a legtöbb pudert használó és a modern testápolás szereivel élő nő, lelkiileg anyagi tisztaságú lehet.

Ha lelki raziát akarunk tartani, ne a külsőségek után itéljünk. Vizsgáljuk meg azokat az emberien nemes tulajdonságokat, melyek olykor akaratlanul is felszínre vetődnek minden embernél. Ne legyünk erkölcsbírák és ne üssünk sebeket a lelki érzékenységen ok nélkül és főleg ne a középkor nézeteit alkalmazzuk másokkal szemben, amikor igényt tartunk a modern kultúremler elnevezésére.

K. S.

Ahogy én látom...

az új adó bevezetése Lévát még jobban érinti, mint a többi városokat. A lévai polgárnak duplán nyulnak a zsebéhez. Egyszerűen azért, mert felemelik az ásványvíz és szódavíz árát és a boradót! Léván az ásványvíz rendszeres fogyasztása nem luxus, hanem egyszerű kényeszer, mert nincsen megbízható ivóvízünk. Ha a városban levő kutakra elrendelnék a kötelező vegyelemzést, akkor alig maradna használható kút a városban. De mi óvatosságból megvárunk és nem küldjük elemeztetni kútvi-zeinket, mert a végén még tudni kellene, hogy fertőzött vizet iszunk. Akí csak teheti, szántói vizet iszik vagy valami más szikvizet. Legutóbb azt követeltük, hogy szállítsák le speciál Léván a savanyúvizek árát és most itt van: fel fogják emelni 25 százalékkal. Hiába menekülünk a víztől a borhoz, mert itt is utolér minket az adóprés, felemelik a boradót is, tehát a bor is drágább lesz, a sörről nem is beszélve. Érdekes, hogy a bevételek, a kereset sehogyan sem akar igazodni ezekhez az emelkedésekhez, sőt a bitang csökken, mint emelkedik. Ez ellen valamit tenni kéne, mert a lévai polgár nemcsak az adóhivataltban fizet adót, de adókat fizet, amikor a pincében borozgat vagy otthon vizet iszik.

OKULAR.

Lélekrazzia

Nem lehet az ember oly megátalkodott, fáradt, kiverit, vagy meghiggadt természetű, hogy ne kelljen naponként ámulat megállania és csodálkoznia azon a felelősségnélküli szószatárkodáson, mely a lévai társadalmi rétegekben meghonosodott és amellyel magántársaságokban épügy találkozzunk, mint társas összejöveteleken. A lévai polgár különös keveréke a különböző embertípusoknak, mert kicsit furcsa és groteszk dolog az, hogy itt ugyanabban a társadalmi kategóriában, divatban és kultúrában annyira ellentétes gondolkodású emberek léteznek.

Heves vita volt például a napokban egy társaságban az emberi lélek rejtelmeiről és annyira különböző nézetek alakultak ki, hogy bár a vitában részt nem vettem, kényszerítve érzem magam arra, hogy a nyilvánosság előtt hozzászóljak a problémához.

HIREK

— **Lévaiak a rádióban.** Folyó hó 18-án csütörtökön 18 órai kezdettel Dr. Strasser Elemér, lapunk főszerkesztője »A barátkozás mint szociális tényező« című előadását közvetíti a pozsonyi rádió.

— **Repülőtér Léván.** Mint értesülünk a Masaryk Repülő Liga helyi csoportja a napokban kapta meg az értesítést a központtól, hogy teljes eredménnyel járt közbenjárásuk a minisztériumnál, amennyiben határozott ígéretet kaptak, hogy a következő év folyamán megkezdik a lévai repülőtér építését. Léva ezzel egy lépéssel közelebb jut a világforgalomba való bekapcsolódásához.

— **Uj park létesítése.** Több ízben sürgették városunk parkosítását, amelynek eredményeképp, mint arról értesülünk, az első lépések megtörténtek. A tan. képző intézet alatt lévő városi üres, telken az ut szélét vadgesztenyefákkal ültették ki, amiből arra következtetünk, hogy rövidesen sor kerül a terület parkosítására is.

— **Az S. S. S. R. 20 éves fennállásának megünneplése.** Nov. 21-én este 8 órakor a városháza nagytermében az S. S. S. R. husz éves fennállásának a megünneplése az S. S. S. R. barátok helyi csoportjának rendezésében. Beszélnek: Dr. Jan Poničan (szlovákul) Lőrincz Gyula (magyarul).

— **Ker. és Iparkamara** (Besztercebánya) f. hó 8-án tartott választmányi gyűlésén a nov. 16-án tartandó közgyűlést készítette elő. Elfogadta az 1938. évi költségvetést, amelynek alapján továbbra is 30%-os kamarai illetéket javasol. A kamara hajlandó a szlovenszkói idegenforgalmi tanácsnak anyagi támogatást nyújtani, de csak azzal a feltétellel, ha az az összeg a Közép-Szlovenszkó részére Besztercebányán felállítandó idegenforgalmi iroda céljaira lesz fordítva.

— **SZÉP ÉS JÓ műfogakat készít Bázliák vizsg. fogtechnikus Szepesi u. 9. égete. PORCELLÁN KORONÁK!!! igen terméshethü.**

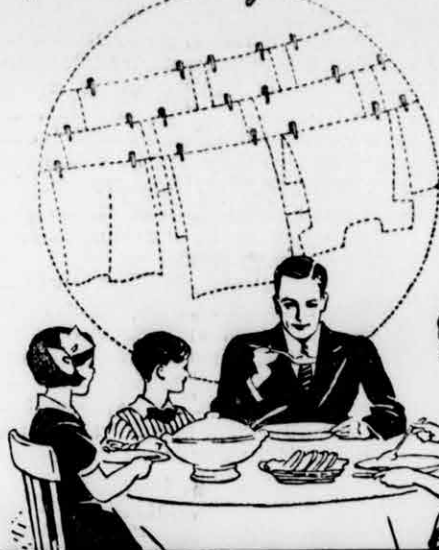
— **Uj népszínmű.** A napokban jelent meg Veres Vilmos, jó nevű költő és gyánu c. három felvonásos népszínműve, melynek 19 zeneszámát Korentsy Sándor dalköltő szerezte. A szindarab iránt már megjelenése előtt nagy volt az érdeklődés. A szöveg könyv ára 7 Ké, de 5 példány csak 25 Ké. A 19 nótát tartalmazó füzet ára 20 Ké. A nóták zongorakísérettel vannak el látva, Megrendelések a zeneszerzőhöz intézendők: Levice, Kollár u. 33. Ideje volna, ha a vidéki műkedvelők operettek helyett a magyar dal terjesztőivé, apostolaiivá válnának.

— **Népnevelő előadás.** A J. M. K. T. szokásos szerda esti előadásán technikai okokból műsorváltás történt. Folyó hó 17-én este a városháza nagytermében a Falunkról tartanak előadást: Kossányi József és Lencz György.

— **Siezők gyűlése és tea.** A Čsl. Turista Klub helyi csoportjának si-osztálya november 21-én d. u. 3 órakor a Denk-szálló éttermben gyűlést tart. Program: A szies és a téli sportok, a szies szervezkedése, az idej téli idény programja; sitirák, tanfolyamok, filmezés, háziversenyek stb., esetleges indítványok. A gyűlés után 5 órakor ugyanott a szokásos őszi teadélután.

— **Szigorú rendszabályok a közlekedésre.** Hétfőn d. u. 3 órakor a városháza nagytermében a járási hivatal közlekedésügyi előadást tartott, amelyen Lesko Ignác, valamint Dr. Ursiny Aladár ismertették, hogy a lévai közlekedési mizériák megszüntetésére a legszigorubb rendszabályokat vezeték be, különösen a Fő-uccán, a korzón, ahol minden legkisebb kihágást, úttesten való sétálást a legszigorubb büntetik meg. Vasárnap d. u. már csendőri készség jelenik meg a fő utvonalon a rend és a közlekedés fenntartására és biztosítására.

Apa nem fél már a nagymosástól,

mert tudja: mosásnapon is barátságos arccal és jól sikerült ebédrel várja odahaza, hiszen anya most Radiont használ és akkor elmarad az előzetes mosás; a beáztaott ruhát egyszerűen kifőzik Radion-oldatban, nincs szükség dörzsölésre, kefézésre. Anya tehát nem merül ki, nem rosszkedvű. Radion u. i. magától mos. Alig 15 perc alatt vakítóan fehérré lesz a ruha, emellett kímélődik is.

RADION magától mos

Városi közgyűlés

Városunk képviselőtestülete folyó hó 11-én délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott szokatlanul rövid (9) tárgysorozattal.

A tárgysorozat lényegesebb pontjai, amelyek hosszabb vitára adtak okot: a Pozsonyi városi takarékpénztár lévai fiók-alapítása és a Tóth örökösök Szepesi uccai telkének megvásárlására vonatkozó javaslatok voltak. A város a Tóth féle telket 195.000 Ké-ért vásárolta meg, állítólag azért, mert a sporttelephez nélkülözhetetlenül szükséges uccanyitáshoz ezt a területet feltétlenül igénybe kell venni. A városi faiskolát 20 évre Holló Géza okleveles kertésznek adták bérbe. Ezen a gyűlésen jelentette be a város vezetősége, hogy a Köztársasági Elnök ur a város diszpolgárságát elfogadta és hozzájárulását adta, hogy a Kálnai uccát az ő nevével Beneš-uccának nevezzék.

A J. M. T. K.

előadása

A J. M. K. T. szokásos őszi kultúrelőadás-sorozatát szerdán este nyitotta meg a városháza nagytermében Schubert Tódor, a testület elnöke.

Darkó István mondott Kosztolányi Dezsőről és Juhász Gyuláról ismertetést, amelyben vázolta a két költő egyéniségét és irodalmi működését. Utána Dr. Szeif Géza »Érdekességek a magyar nyelvben« címen régi magyar szavak származását, mondások keletkezését ismertette és magyarázta. A két előadót a hallgatóság bőszeges tapssal jutalmazta.

Ipartársulat közgyűlése

Vasárnap d. e. a Városháza nagytermében 11-ik rendes közgyűlést tartotta a lévai járási ipartársulat. Elnöki megnyitó után a titkár betérjesztette évi jelentését, amely részletesen vázolta a társulatnak egész évi munkáját. Megállapította, hogy a kiskereskedők és kisiparos társadalom a legsúlyosabb anyagi helyzetbe került s ennek legfőbb oka: a gyári fiókok és lerakatok, a technikai fejlődés, a szövetkezetek, az adók és nem utolsósorban a kontárok mértéktelen elszaporodása. Vannak iparágak, amelyeknél a kontárok 60-70 százalékát teszik az iparosoknak. Nagyban rontja az iparosok és kereskedők üzletmenetét a hálókereskedelem szaporodása és a monopólium bevezetése. Az ipartársulat beadvánnyal fordult a városhoz, hogy az a városok szövetsége útján tegyen előterjesztést arra nézve, hogy a gazdák, akik a városba szállítják be gabonájukat 3 Ké-vel többet kapjanak érte, mint azok, akik a vidéki raktáraknak adják át. A szak-ipartársulatok megalapításával a vegyes ipartársulatot erősen meggyöngyítették, mert eddig a testületből már 5 szakcsoport lépett ki és a jövőben 7 újabb szakcsoport kilépésével kell számolni.

A titkárj jelentéshez többen szóltak hozzá: Boros, Bella, Kern, Sebo, Seif, Prachár, akik mindannyian élesen rávilágítottak a kiskereskedők és kisiparosok sérelmeire. Bella és Kern iparos-székház építésére tesznek javaslatot, ezzel szemben Sebo és Csernák előbbre valóznak tartják a gazdasági szervezkedés fontosságát, a kisiparos

és kiskereskedő társadalom egységesítését és egységes fellépését a mai kiszolgáltatottsággal szemben. Prachár rámutat arra, hogy az iparoságnak ma is meg van az otthona az Iparos Olvasó-körben és teljesen szükségtelen, de a mai viszonyok között lehetetlen is egy modern székháznak a megépítése.

A közgyűlés az 1936. évi zárszámadásokat jóváhagyja, az 1937. évi költségelőirányzatot elfogadja, majd a Kovács iparban és az autófuvározó szakban bevezetendő új árszabásokat határozza el.

Javaslatot terjesztenek be a városhoz, amelyben kérik, hogy minden városi munka vagy szállítás nyilvános pályázat útján lévai iparosoknak és kereskedőknek legyen kiadva.

— **Mikor tisztítsuk fogainkat?** Az orvosok ajánlják a fogak tisztítását minden étkezés után, legkevesebbet azonban reggel és este. Az esti tisztítás a legfontosabb, mert az éjjel folyamán a fogak közt maradt ételmaradékok erjedhetnek, miáltal kezdenek a fogak romlani. Ezért különös jó hatása van az Alpa fogkrémnek, melynek jelentőséges tulajdonsága, hogy eltávolítja az ételmaradékokat és meggátolja ezek erjedését. Az egészség mindennapi gondozásához tartozik még a gargalizálás vízzel, melybe egy pár csepp Alpa sóbor-szeszet öntünk. A fáradszt és a reumatikus és neuralgikus fájdalmak ellen beválnak a könnyű masszázok Alpával.

Bartos Ede – országos főigazgató

Bartos Edét, az érsekújvári állami reál-gimnázium igazgatóját az iskolaügyi miniszter országos iskolaügyi felügyelőnek nevezte ki, ami főigazgatói állásnak felel meg.

Ez a magas kitüntetés nemcsak kiváló pedagógust és értékes tanügyi adminisztrátort ért, hanem olyan férfit, aki nem mindennapi emberi kvalitásokkal rendelkezik.

Bartos Ede 9 esztendővel ezelőtt került az érsekújvári állami reál-gimnázium élére s ez alatt a kilenc esztendő alatt csak barátokat és tisztelőket szerzett magának. A tanulóifjúság épp oly rajongó szeretettel vette körül a szigorú, de jóságos és igazságos pedagógust, mint ahogy kollégái nemcsak a fellebbvalónak kijáró tisztelettel, hanem a nyílt, emberséges és kollegiális kartársat megillető ragaszkodással vették őt körül. De a távol álló társadalom is korrektek, jóakaratu, szolgálatkész, lekötözöden kedves embert ismert meg Bartos Edében.

Az érsekújvári állami reál-gimnázium igazgatójának a helyzete nem könnyű. A kétnyelvű iskolában két nemzetiség kul-

turája érintkezik és sok igazgatói tapintatra van szükség, hogy ebből az érintkezésből soha — surlódás ne keletkezzék. Bartos Ede a legegyszerűbb eszközökkel biztosította a két kultúra testvéri együttműködését. Igazságos volt, őszintén, emberségesen, hátsó gondolat nélkül igazságos. S ezzel sikerült mindenkit, a nemzetiségileg elfogultakat is lefegyvereznie. S valóban, Bartos Edét szlovák és magyar körökben egyaránt őszinte megbecsüléssel s szeretettel vették körül.

Távozásra veszteség az érsekújvári társadalom számára s különösen vesztesége az iskolának. Kedden bucsuztatta őt a tanulóifjúság és külön értekezleten a tanári kar. A szlovák intézet nevében Prohászka professzor, a magyarok nevében Krammer Jenő dr. tanár mondottak köszönetet jóindulatáért és szerencsét kívántak karrierje új állomásánál.

Bartos Edét Léván is jól ismerik. 1918-tól 1927-ig működött városunkban. Nagy tiszteletnek és közmegebecsülésnek örvendett. Felesége Vojnarovszky Lenke lévai leány.

Egy rövid hír

Járta be a hét közepén a világsajtót. Alig kellett különösebb feltűnést. Arról szól ez a hír, hogy a sandomingói határon ezer haiti-i ültetvényest legyilkoltak.

1000 halott.

A világ nem is szíszent fel. Megszoktuk már. A spanyol testvérháborúban százezerrel pusztulnak el az emberek. A távolkeleten folyó sárga testvérhárcban pedig hol az egyik, hol a másik hadijelentés jelzi büszke elégedettséggel, hogy az ellenfél sok ezer halottat vesztett. Az egyik japán hadijelentés megjegyzi, hogy a japán csapatok mintegy 4000 halottat vesztettek, de siet elégtétellel hozzátenni, hogy a kínai csapatok veszteségei tizszeresen nagyobbak.

A halál vetését tehát úgy megszoktuk, hogy átlapozzuk az újságban, ha olyan banális históriát beszél el, hogy az exotikus amerikai országokban csak úgy könnyedén ezer ültetvényest lemészároltak.

Mégcsak az indokolást sem ismerjük. Nem fontos. Bizonyosan vannak ember-százezrek a sandomingóiak közül, akik szenvedélyesen hiszik és hirdetik, hogy ennek úgy kellett történni s százszázalékban igazuk volt azoknak, akik ezt a vérfürdőt csinálták.

Nem akarunk belemélyedni a hatii véres határincidensbe, amelyet a bölcs diplomácia bizonyosan sok tapintattal fog elintézni. Csak elrettenve állapítjuk meg, hogy milyen szimptomatikus, milyen, szinte törvényszerű, hogy itt is, ott is kigyul a világ s ég és ég és ég és ember érzi, hogy lassan a sok nyílt és parázsló tűz egybeolvad s egy végtelen, elolthatatlan lángtengerre alakítja át ezt az egész forrongó világot.

1918. november 5-én megkötötték a világháború fegyverszünetét s ezt követőleg 1919-ben megkötötték a békét.

18 esztendeje béke van.

S ez alatt a 18 esztendő alatt, a »béke« 18 esztendeje alatt legalább félszáz helyen véres háborúk dúltak. Hosszabb-rövidebb ideig.

Ezeknek a kis és nagy háborúknak az útját mindenütt pusztulás, rom és üszök

követte, mérhetetlen szegénység, szenvedés, éhség, civilizáció megsemmisülése, rettenetes süllyedés.

Ez a mi sorsunk.

Nem is biztos, hogy valami nagy, egész világot magával ragadó világkonfliktus fogja az európai civilizáció végét meghozni. Ettől fél a világ, fél a diplomácia is, ezt igyekszik elkerülni s a szenvedélyét véres csetepátékban fogja kiélni.

Végeredményben mindegy. A cél és az eredmény azonos. A »cél« a megsemmisülés. Minden kultúrának, alkotásnak, építésnek a megsemmisülése.

Ebbe az irányba haladunk. Mindennek a megsemmisülése felé, ami ma büszkeségünk s »modern« életünk lényege.

Milyen kár ezért a civilizációért.

soszorszes
és most még
fogkrém

— Hangverseny a Kaszinóban. Szombaton este a zsufolásig megtelt Kaszinó közönségének magas nivóju zeneévezetben volt része. A másfél órával ezelőtt megalakult és máris országos híres óriási sikereket aratott »Uj Prágai Trió«, a prágai német zeneakadémia tanárainak nagyszerűen összehangolt együttese koncertezett városunkban. A Trió tagjainak: Kalix Jenő zongoraművész, Neumann Erich esello és Kalliwoda Károly hegedűművész játéka úgy ritmikailag, mint érzelmileg teljesen összeforr, ami egy kamarazene együttes legfőbb érdeme. Kalix Jenőt, mint szólistát városunk közönségének már több ízben volt alkalmá megcsodálni. Tehetségét most egy új oldalról is bemutatta. A műsort Haydn G-dur Triójával nyitották meg. E klasszikus mű két első tételében Andante és Foco Adagio-ban érezni lehetett mind-

három művész elmélyült zenei tudását, biztos stílusérzékét. Legnagyobb tetszést a Finale váltotta ki: ezt a Presto tételt bámulatosan bravúros könyvedséggel, fiatalos lendülettel és temperamentummal adták elő. Majd Beethoven G-dur Op. 1. No 2. trióját élvezték. Érdekes, hogy Beethoven már e fiatalkori műve tartalmilag és formailag mennyire tökéletes. Kálx Jenő billentésének finomságai, átértzett dinamikus előadásmódja erősen fokozta a hatást. Szünet után Schubert B-dur triója zárta le a műsort. A közönség szünninemakaró tapssal ünnepelte a művészeket, akik ráadásul megismételték Haydn G-dur trió Finaleját.

— Dr. Wilcsek Friderika, a természet szakorvosa rendel Bratislava Grössling u. 53. naponta 10—12 és 3—5. Az összes magánpénztárak és gyógyalapok részére is. Telefon. 22—40.

Banzáj! . . .

— visszhangzott a japánok dicsőséges harci kiáltásától nemcsak az Amur-menti táj, hanem az egész művelt világ, úgy harminckét esztendővel ezelőtt, az orosz-japán háború idején, mikor a felkelő nap országának derék fiaitól azt a kis szója-paszuly termő vidéket is el akarta venni az orosz cár akarata.

Hát ez a kis terület jogosan megillette a japánokat. A veritékező, sokgyermekes, kinlódó, napszámos nemzetnek mindenki kívánta, hogy sikerüljön visszazereznie a szegényes kis konyhakertjét, amire az orosz önkényuralom ráterpeszkedett és elakarta rabolni.

A kis konyhakert mellett azonban óriási birtokok terpeszkednek, hatalmas területek, nagy uradalmak s bár itt is szegény szolganép kinlódik, a japán, mikor első jóllakottságából magáhozért, egyszerűen arra ébredt, hogy ezeket az uradalmakat is áhitja most már elszántan, s követelőn, melldőngetve áll a világ elé, hogy megszerezze az uradalmak és a szegény szolganépek feletti uralmat.

Ez a »Banzáj« azonban már nem a régi, ezt nem visszhangozza a világ belátásának jóindulata, felette nem ragyog semmiféle igazság sugara. Ez a »Banzáj« a hódítás ordítása, a telhetetlenség csatakiáltása. Ipari és kereskedelmi üzletházak pénzsóvár csatakiáltása lett a régi hősies és diadalmas jelszóból.

Ha egykor a japán csatakiáltásnak Európában és Amerikában keltett visszhangja bizonyára jelentős erkölcsi támasza volt a japán fegyverek győzelmének, úgy joggal lehet feltételezni, hogy a mai »Banzáj«, mely ártatlanok kiontott vére felett hangzik el, ellenkező irányu hatással fogja éreztetni hatását.

Az a »Banzáj« is véres volt, az a »Banzáj« is elszánt volt. Halált és pusztulást hozott az is szárazföldön és tengeren, de azt a »Banzáj«-t másfajta indulatok sugallták. Azt a »Banzáj«-t — úgy kellett lennie — egy emberiségre hivatkozó éhes nép sikoltotta segítséget kérően a világ felé.

A mai »Banzáj« elszánt és üzletes kalandorpolitika jelszava, a mai »Banzáj« nem kér, nem indokol, hanem fenyeget. A mai »Banzáj« asszonyok és gyermekek tömeghalálának hullahegyéről hangzik a világ felé. A mai »Banzáj« nem a babfőzelékért vijjog, hanem a szegény nép ipari és kereskedelmi kizsákmányolásának jogáért és hatalmáért.

A régi »Banzáj«, ha nem is volt éppen a kultúra és civilizáció érdekében való, de indokolta az éhség, a korgó gyomor. A mai »Banzáj«: profit, a nagy üzlet harci jelszava és első robbanásában is már az emberiség és civilizáció eszméjét pusztítja.

Nem lehetetlen, hogy amint a régi »Banzáj«-t az emberiség felébredt lelkiismerete lelkesítette diadalra, úgy ezt az új »Banzáj«-t ugyanaz a lelkiismeret fogja egyszer elnémítani.

SPORT

Igy írunk mi . . .

(Cikksorozat IV)

A sportolásnak két formája van. Az aktív sportolás, mely a sportpályákon zajlik le és a kávéházi sport. A kávéházi jobban el van terjedve és igen nagy közkeveltségnek örvend. Röviden abban nyilvánul meg, hogy a sporteseményeket tüzetes boncolás alá vesszük az esti fekete mellett.

A sportújságírás analóg eset. Van újságíró, aki kimegy a pályára és ott annyira izgul, hogy mire a megírásra kerül a dolog mindent elfelejt, csak egyes momentumok maradnak emlékezetében. A másik fajta, aki kimegy ugyan a pályára de csak időnként nézi a meccset. Legtöbb időt a buffettben tölti el. Ennek a cikkei rendszerint áttekinthetőbbek.

Mi, mint vérbeli sportemberek és újságírók mindkét esetet műveljük.

Hogy írjuk mi a sportot?

Szombaton a szerkesztőségben röviden vita támad!

— Holnap fontos LTE meccs van, valakinek ki kellene menni — teszi meg az ajánlatot az egyik.

— Helyes — hangzik a beleegyező válasz minden oldalról.

— Hát, tudjátok mit, ha holnap nem esik, én kimegyek — jelenti ki merészen szerkesztőségünk egyik ifju sportoló, lelkes tagja.

Vasárnap ősi lévai szokás szerint szakad az eső, a lelkes sportoló tiltakozik.

— Kérlek benneteket, csak nem kívánjátok azt, hogy kimenjek és tönkretegyem a ruhámat — Ha már mindenáron ki akartok zavarni ebbe a szörnyű időbe, vegyetek a lap pénzén esőköpenyegét nekem.

Nagy hallgatás következik, mert ha valaki pénzt kér, akkor a laptulajdonos hallgatásba burkolódik. Esőköpeny nincs, eső ellenben zuhog, ergo elmegyünk testületileg sportolni . . . a kávéházba. Mert itt az ember olcsó és megbízható híreket szerezhet. Szerzünk is, mert egyikünk megpillantja Hochbergert az LTE intézőjét. »Heureka« — suttogja titokzatosan füllünkbe s bizalmas beszélgetésbe elegyedik vele. Kis idő múlva diadalmasan jön vissza az asztalhoz.

— Van már sportcikk — mondja — csak rám kell bízni valamit, az el lesz intézve azonnal. — Holnap megkapjuk a cikket.

És még sokan azt merészelik mondani, hogy sporthireinket nem kompetens helyről szerezzük be.

—yL—

Az LTE jövő évi programja

A LTE csapata, amely a Déli kerület I. oszt bajnokságában a második helyen végzett, még nem mondott le a bajnokság megnyeréséről. Sőt minden lehetőt elkövet a biztos nyeres érdekében.

A LTE direktórium, amelynek megbízatása rövidesen lejár, rendkívüli közgyűlést hív össze, amely dönt a további teendőkről és a csapat reorganizálásáról. Új vezetőséget kell választani, komoly agilis embereket, mert csak úgy lehet eredményes munkát végezni. Tapasztalatok szerint itt volt a multban mindig a baj. Az LTE-nek volt 50—60 tagú vezetősége, de csak névleg, mert aválóságban az 50—60 vezetőségi tagból alig egy-két ember dol-

Estélyi ruhákra

gyapjú és tülccsipkék, csipkeselymek, brokátok a legnagyobb választékban

Szőnyeg, függöny, paplan és linoleum gyári lerakat

gozott. A legtöbb vezetőségi tag csak kritizált és becsmérelte a néhány dolgozó munkáját, ők maguk még az egyesület rendezéseire sem tartották érdemesnek elmenni. Így nem lehet egyesületet vezetni és fenntartani.

A szindikátust érthetetlen okokból az utóbbi időben nagyon elhanyagolták. Most folyik az átszervezés és remélhető, hogy azok a sportemberek, akik csak egy kicsit is szívükön viselik az egyesület létét és a lévai magyar futball fennmaradását, továbbra is előmozdítják anyagi támogatásukkal a szindikátus működését.

A LTE csapata, játékos gárdája jelentős játékerőt képvisel, komoly tréningek-

kel és egy-két csatár beállításával megfelelő eredmények érhetőek el.

A LTE-nek meg van a létalapja, csak az egyesület teljes átszervezésére van szükség. Fel kell éleszteni a megszűnt szakosztályokat, vissza kell szerezni a régi kipróbált, de elkedvetlenedett vezetőket és az új évben új életet lehet önteni az egyesületbe. A vezetőségnek nem kell 60 tagból állni, lehet kevesebb is, de a megválasztottak tartásuk kötelességnek a munkát, érzeneznek együtt az egyesülettel. Ha ez meglesz, akkor még nincs elveszve a bajnokság, sőt nyitva áll az ut a divízió felé.

Hochberegér Sándor.

Paál Jób riportja:

Hodza Milán és a táplánfái jegyző

— Amikor a mostani csehszlovák miniszterelnök még Veszprémben biliárdozott

Lékay-Lingauer László a Vasvármegye kitűnő főszerkesztője mesélt el nekem a következő érdekes históriát: A vas megyei Táplánfa főjegyzője, Máthé József érdekes levelet kapott pár nappal ezelőtt. Nyolcadiv nagyságu merített papiroson írták hozzá a levelet, a levélpapír felső részén melynyomásu cseh állami cimér látható, alatta pedig ez a szöveg: Miniszterelnökség. A levelet magyarul írták és annak szövege a következő:

Kedves Barátom! Köszönöm szíves leveledet és megemlékezésedet. A veszprémi biliárdpartira és mindnyájatokat hogy is felejthettek volna el. Öszinte üdvözléssel Hodza.

A levélnek érdekes a históriája.

Máthé József, amikor odanaza Táplánfán o. vasta az ujságokban, hogy Hodza Milán magyar nyelvű beszédet tartott Jókai Mór szobrának komáromi atalköletélenél, visszaemlékezett azokra a hónapokra, amelyeket a csehszlovák köztársaság mostani miniszterelnökének társaságában töltött e. Mind a ketten egyszerre szolgáltak huszonkét évvel ezelőtt, ezerkilencszázötvenöt áprilisában Veszprémben, ahol Hodza Milán hadapród-örmeister volt. Politikai szereplése miatt nem küldték frontra, zárkózott életet élt és keveset érintkezett tisztársaival. Talán Máthé József volt az egyetlen, akivel összebarátkozott s alig mult este, hogy ne biliárdoztak volna együtt a Royal-kávéházban. Máthé főjegyző ma is meséli, hogy Hodza hadapród-örmeister kitűnően kezelte a dákot és nagyszerű szériákat lökött egymás után. Játék közben főlélnékült. De általában nem

fépelt ki abból a rezerváltságból, amely jellemezte őt. A főjegyző baráti körben elmesélgette, hogy Hodza Milán sohasem politizált és ha valaki a társaságában politikára akarta a beszélgetést terelni, akkor mindig másra fordította a szót.

A háboru vége a két barátot azután elváltotta egymástól: Máthé körjegyző lett az ezerkétyszáz lakosu vas megyei kisközségben, Hodza pedig ragyogó politikai karriert futott be és az egykori veszprémi kadétörmeister ma irányítója nemcsak a maga országának, hanem jelentős mértékben Középeurópa politikai életének is.

Amikor Máthé rádió kereszttül végighallgatta Hodza Milán magyar beszédét, gondolt merészet és nagyot, levélpapírost vett elő és levelet írt egykori barátjának. Mindenekeiött gratulált fényes karrierjéhez és komáromi beszédjéhez, azután megkérdezte tőle: emlékszik-e még vajjon a meghitt biliárd partikra a veszprémi Royal-kávéházban.

Erre a levélre jött meg a válasz.

Magyarul és kézzel írva . . .

A grafologus talán többet tudna olvasni Hodza Milán levelének három mondatából, mint amit elolvasott Máthé főjegyző ur és az néhány barátja, akiknek megmutatta a levelet. A grafologus bizonyosan kiolvasná azt, hogy a csehszlovák premier sorai szivből fakadtak.

...Édes Istenem a generális is mindig boldogan gondol vissza azokra a rózsaszínű napokra, amikor nem volt még vörös stráf a nadrágján és a bakák kadét urnak szőlították . . .

Bartos Ede – országos főigazgató

Bartos Edét, az érsekújvári állami reál-gimnázium igazgatóját az iskolaügyi miniszter országos iskolaügyi felügyelőnek nevezte ki, ami főigazgatói állásnak felel meg.

Ez a magas kitüntetés nemcsak kiváló pedagógust és értékes tanügyi adminisztrátort ért, hanem olyan férfit, aki nem mindennapi emberi kvalitásokkal rendelkezik.

Bartos Ede 9 esztendővel ezelőtt került az érsekújvári állami reál-gimnázium élére s ez alatt a kilenc esztendő alatt csak barátokat és tisztelőket szerzett magának. A tanulóifjúság épp oly rajongó szeretettel vette körül a szigorú, de jóságos és igazságos pedagógust, mint ahogy kollégái nemcsak a fellebbezőknek kijáró tisztelettel, hanem a nyílt, emberséges és kollegiális kartársat megillető ragaszkodással vették őt körül. De a távol álló társadalom is korrekt, jóakaratu, szolgálatkész, lekötözten kedves embert ismert meg Bartos Edében.

Az érsekújvári állami reál-gimnázium igazgatójának a helyzete nem könnyű. A kétnyelvű iskolában két nemzetiség kul-

turája érintkezik és sok igazgatói tapintatra van szükség, hogy ebből az érintkezésből soha — surlódás ne keletkezzen. Bartos Ede a legegyszerűbb eszközökkel biztosította a két kultúra testvéri együttműködését. Igazságos volt. Őszintén, emberségesen, hátsó gondolat nélkül igazságos. S ezzel sikerült mindenkinek, a nemzetiségileg elfogultakat is lefegyvereznie. S valóban, Bartos Edét szlovák és magyar körökben egyaránt őszinte megbecsüléssel s szeretettel vették körül.

Távózása veszteség az érsekújvári társadalom számára s különösen vesztesége az iskolának. Kedden bucsuztatta őt a tanulóifjúság és külön értekezleten a tanári kar. A szlovák intézet nevében P r o h á s z k a professzor, a magyarok nevében K r a m m e r Jenő dr. tanár mondottak köszönetet jóindulatáért és szerencsét kívántak karrierje új állomásánál.

Bartos Edét Léván is jól ismerik. 1918-tól 1927-ig működött városunkban. Nagy tiszteletnek és közmegebecsülésnek örvendett. Felesége Vojnarovszky Lenke lévai leány.

követte, mérhetetlen szegénység, szenvedés, éhség, civilizáció megsemmisülése, rettenetes süllyedés.

Ez a mi sorsunk.

Nem is biztos, hogy valami nagy, egész világot magával ragadó világkonfliktus fogja az európai civilizáció végét meghozni. Ettől fél a világ, fél a diplomácia is, ezt igyekszik elkerülni s a szenvedélyét véres csetepatékban fogja kiélni.

Végeredményben mindegy. A cél és az eredmény azonos. A »cél« a megsemmisülés. Minden kultúrának, alkotásnak, építésnek a megsemmisülése.

Ebbe az irányba haladunk. Mindennek a megsemmisülése felé, ami ma büszkeségünk s »modern« életünk lényege.

Milyen kár ezért a civilizációért.

sósorszesz
és most még
fogkrém

Egy rövid hír

járta be a hét közepén a világsajtót. Alig keltett különösebb feltűnést. Arról szól ez a hír, hogy a sandomingói határon ezer haiti-i ültetvényest legyilkoltak.

1000 halott.

A világ nem is szívszent fel. Megszoktuk már. A spanyol testvérháboruban százezerrel pusztulnak el az emberek. A távolkeleten folyó sárga testvérhárcban pedig hol az egyik, hol a másik hadijelentés jelzi büszke elégedettséggel, hogy az ellenfél sok ezer halottat vesztett. Az egyik japán hadijelentés megjegyzi, hogy a japán csapatok mintegy 4000 halottat vesztettek, de siet elégtétellel hozzátenni, hogy a kínai csapatok veszteségei tízszerezsen nagyobbak.

A halál vetését tehát úgy megszoktuk, hogy állapozzuk az ujságban, ha olyan banális históriát beszél el, hogy az exotikus amerikai országokban csak úgy könnyedén ezer ültetvényest lemészároltak.

Mégcsak az indokolást sem ismerjük. Nem fontos. Bizonyosan vannak ember-százezrek a sandomingóiak közül, akik szenvedélyesen hiszik és hirdetik, hogy ennek úgy kellett történni s százszázalékban igazuk volt azoknak, akik ezt a vérfürdőt csinálták.

Nem akarunk belemélyedni a hatii véres határcsücsbe, amelyet a bölcs diplomácia bizonyosan sok tapintattal fog elintézni. Csak elrettenve állapítjuk meg, hogy milyen szimptomatikus, milyen, szinte törvényszerű, hogy itt is, ott is kigyul a világ s ég és ég és ég és az ember érzi, hogy lassan a sok nyílt és parázsló tűz egybeolvad s egy végtelen, elolthatatlan lángtengerrel alakítja át ezt az egész forrongó világot.

1918. november 5-én megkötötték a világháború fegyverszünetét s ezt követően 1919-ben megkötötték a békét.

18 esztendeje béke van.

S ez alatt a 18 esztendő alatt, a »béke« 18 esztendeje alatt legalább félszáz helyen véres háborúk dúltak. Hosszabb-rövidebb ideig.

Ezeknek a kis és nagy háborúknak az útját mindenütt pusztulás, rom és üszök

— Hangverseny a Kaszinóban. Szombaton este a zsufolásig megtelt Kaszinó közönségének magas nivóju zeneévezetben volt része. A másfél évvel ezelőtt megalakult és máris országsszerte óriási sikereket aratott »Uj Prágai Trió«, a prágai német zeneakadémia tanárainak nagyszerűen összehangolt együttese koncertezett városunkban. A Trió tagjainak: Kalix Jenő zongoraművész, Neumann Erich csello és Kalliwoda Károly hegedűművész játéka úgy ritmikailag, mint érzelmileg teljesen összeforr, ami egy kamarazene együttes legfőbb érdeme. Kalix Jenőt, mint szólistát városunk közönségének már több ízben volt alkalma megcsodálni. Tehetségét most egy új oldalról is bemutatta. A műsort Haydn G-dur Triójával nyitották meg. E klasszikus mű két első tételében Andante és Foco Adagio-ban érezni lehetett mind-

három művész elmélyült zenei tudását, biztos stílusérzékét. Legnagyobb tetszést a Finale váltotta ki: ezt a Presto tételt bámulatosan bravúros könyvedséggel, fiatalos lendülettel és temperamentummal adták elő. Majd Beethoven G-dur Op. 1, No 2. trióját élvezték. Érdekes, hogy Beethoven már e fiatalkori műve tartalmilag és formailag mennyire tökéletes. Kalix Jenő billentésének finomságai, átértézt dinamikus előadásmódja erősen fokozta a hatást. Szünet után Schubert B-dur triója zárta le a műsort. A közönség szünninemakaró tapssal ünnepelte a művészeket, akik ráadásul megismételték Haydn G-dur trió Finalejét.

— Dr. Wilcsek Friderika, a szemészet szakorvosa rendel Bratislava Grössling u. 53. naponta 10—12 és 3—5. Az összes magánpraxistárak és gyógyalpok részére is. Telefon. 22—40.

Banzáj! . . .

— visszhangzott a japánok dicsőséges harci kiáltásától nemcsak az Amur-menti táj, hanem az egész művelt világ, úgy harminckét esztendővel ezelőtt, az orosz-japán háború idején, mikor a felkelő nap országának derék fiaitól azt a kis szója-paszuly termő vidéket is el akarta venni az orosz cár akarata.

Hát ez a kis terület jogosan megillette a japánokat. A veritkező, sokgyermekes, kinlódó, napszámos nemzetnek mindenki kívánta, hogy sikerüljön visszaszerzenie a szegényes kis konyhakertjét, amire az orosz önkényuralom ráterpeszkedett és elakarta rabolni.

A kis konyhakert mellett azonban óriási birtokok terpeszkednek, hatalmas területek, nagy uradalmak s bár itt is szegény szolgalep kinlódik, a japán, mikor első jóllakottságából magáhozért, egyszerűen arra ébredt, hogy ezeket az uradalmakat is áhitja most már elszántan, s követelőn, mellőngetve áll a világ elé, hogy megszerezze az uradalmak és a szegény szolgalepek feletti uralmat.

Ez a »Banzáj« azonban már nem a régi, ezt nem visszhangozza a világ belátásának jóindulata, felette nem ragyog semmiféle igazság sugara. Ez a »Banzáj« a hóúttas ordítása, a felhetellenség csatakiáltása. Ipari és kereskedelmi üzletházak pénzsóvár csatakiáltása lett a régi hősies és diadalmas jelszóból.

Ha egykor a japán csatakiáltásnak Európában és Amerikában kellett visszhangja bizonyára jelentős erkölcsi támasza volt a japán fegyveres győzelmének, úgy joggal lehet feltételezni, hogy a mai »Banzáj«, mely ártatlanok kiontott vére felett hangzik el, ellenkező irányu hatással fogja éreztetni hatását.

Az a »Banzáj« is véres volt, az a »Banzáj« is elszánt volt. Halált és pusztulást hozott az is szárazföldön és tengeren, de azt a »Banzáj«-t másfajta indulatok sugallták. Azt a »Banzáj«-t — úgy kellett lennie — egy emberiségre hivatkozó éhes nép sikoltotta segítséget kérően a világ felé.

A mai »Banzáj« elszánt és üzletes kalandorpolitika jelszava, a mai »Banzáj« nem kér, nem indokol, hanem fenyeget. A mai »Banzáj« asszonyok és gyermekek tömeghalálának hullahegyéről hangzik a világ felé. A mai »Banzáj« nem a babfőzelékért víjjog, hanem a szegény nép ipari és kereskedelmi kizsákmányolásának jogáért és hatalmáért.

A régi »Banzáj«, ha nem is volt éppen a kultúra és civilizáció érdekében való, de indokolta az éhség, a korgó gyomor. A mai »Banzáj« profit, a nagy üzlet harci jelszava és első robbanásában is már az emberiség és civilizáció eszméjét pusztítja.

Nem lehetetlen, hogy amint a régi »Banzáj«-t az emberiség felébredt lelkiismerete lelkesítette diadalra, úgy ezt az új »Banzáj«-t ugyanaz a lelkiismeret fogja egyszer elnémítani.

SPORT

Igy irunk mi . . .

(Cikksorozat IV)

A sportolásnak két formája van. Az aktív sportolás, mely a sportpályákon zajlik le és a kávéházi sport. A kávéházi jobban el van terjedve és igen nagy közkeletűségnek örvend. Röviden abban nyilvánul meg, hogy a sporteseményeket tüzetes boncolás alá vesszük az esti fekete mellett.

A sportújságírás analóg eset. Van újságíró, aki kimegy a pályára és ott annyira izgul, hogy mire a megírásra kerül a dolog mindent elfelejt, csak egyes momentumok maradnak emlékezetében. A másik fajta, aki kimegy ugyan a pályára de csak időnként nézi a meccset, legtöbb időt a buffetben tölti el. Ennek a cikkei rendszerint áttekinthetőbbek.

Mi, mint vérbeli sportemberek és újságírók mindkét esetet műveljük.

Hogy írjuk mi a sportot?

Szombaton a szerkesztőségben röviden vita támad!

— Holnap fontos LTE meccs van, valakinek ki kellene menni — teszi meg az ajánlatot az egyik.

— Helyes — hangzik a beleegyező válasz minden oldalról.

— Hát, tudjátok mit, ha holnap nem esik, én kimegyek — jelenti ki merészen szerkesztőségünk egyik ifjú sportoló, lelkes tagja.

Vasárnap ősi lévai szokás szerint szakad az eső, a lelkes sportoló tiltakozik.

— Kérlek benneteket, csak nem kívánjátok azt, hogy kimenjek és tönkregyem a ruhámat — Ha már mindenáron ki akartok zavarni ebbe a szörnyű időbe, vegyettek a lap pénzén esőköpenyegét nekem.

Nagy hallgatás következik, mert ha valaki pénzt kér, akkor a laptulajdonos hallgatásba burkolódik. Esőköpeny nincs, eső ellenben zuhog, ergo elmegyünk testületileg sportolni . . . a kávéházba. Mert itt az ember olcsó és megbízható híreket szerezhet. Szerzünk is, mert egyikünk megpillantja Hochbergert az LTE intézőjét. »Heureka« — suttogja titokzatosan fülfünkbe s bizalmas beszélgetésbe elegyedik vele. Kis idő múlva diadalmasan jön vissza az asztalhoz.

— Van már sportcikk — mondja — csak rám kell bízni valamit, az el lesz intézve azonnal. — Holnap megkapjuk a cikket.

És még sokan azt merészelik mondani, hogy sporthíreinket nem kompetens helyről szerezzük be.

—yL—

Az LTE jövő évi programja

A LTE csapata, amely a Déli kerület I. oszt bajnokságában a második helyen végzett, még nem mondott le a bajnokság megnyeréséről. Sőt minden lehetőséget elkövet a biztos nyereség érdekében.

A LTE direktórium, amelynek megbízatása rövidesen lejár, rendkívüli közgyűlést hív össze, amely dönt a további teendőről és a csapat reorganizálásáról. Új vezetőséget kell választani, komoly agilis embereket, mert csak úgy lehet eredményes munkát végezni. Tapasztalatok szerint itt volt a múltban mindig a baj. Az LTE-nek volt 50—60 tagú vezetősége, de csak névleg, mert a valóságban az 50—60 vezetőségi tagból alig egy-két ember dol-

Estélyi ruhákra

gyapjú és tülcsipkék, csipkeselymek, brokátok a legnagyobb választékban

Szőnyeg, függöny, paplan és linoleum gyári lerakat

gozott. A legtöbb vezetőségi tag csak kritizált és becsmérelte a néhány dolgozó munkáját, ők maguk még az egyesület rendezéseire sem tartották érdemesnek elmenni. Így nem lehet egyesületet vezetni és fenntartani.

A szindikátust érthetetlen okokból az utóbbi időben nagyon elhanyagolták. Most folyik az átszervezés és remélhető, hogy azok a sportemberek, akik csak egy kicsit is szívükön viselik az egyesület létét és a lévai magyar futball fennmaradását, továbbra is előmozdíják anyagi támogatóikkal a szindikátus működését.

A LTE csapata, játékos gárdája jelentős játékerőt képvisel, komoly tréningek-

kel és egy-két csatár beállításával megfelelő eredmények érhetőek el.

A LTE-nek meg van a létalapja, csak az egyesület teljes átszervezésére van szükség. Fel kell éleszteni a megszünt szakosztályokat, vissza kell szerezni a régi kipróbált, de elkedvetlenedett vezetőket és az új évben új életet lehet önteni az egyesületbe. A vezetőségnek nem kell 60 tagból állni, lehet kevesebb is, de a megválasztottak tartásuk kötelességnek a munkát, érzékelnek együtt az egyesülettel. Ha ez meglesz, akkor még nincs elveszve a bajnokság, sőt nyitva áll az ut a divízió felé.

Hochbereger Sándor.

Paál Jób riportja:

Hodza Milán és a táplánfái jegyző

— Amikor a mostani csehszlovák miniszterelnök még Veszprémben biliárdozott

Lékay-Lingauer László a Vasvármegye kitűnő főszerkesztője mesélt el nekem a következő érdekes históriát: A vas megyei Táplánfa főjegyzője, Máthé József érdekes levelet kapott pár nappal ezelőtt. Nyolcadik nagyságu merített papiroson írták hozzá a levelet, a levélpapír felső részén mélynyomású cseh állami címer látható, alatta pedig ez a szöveg: Miniszterelnökség. A levelet magyarul írták és annak szövege a következő:

Kedves Barátom! Köszönöm szíves leveledet és megemlékezésedet. A veszprémi biliárdpartira és mindnyájatokat hogy is felejtétek volna el. Öszinte üdvözléssel Hodza.

A levélnek érdekes a históriája.

Máthé József, amikor odanaza Táplánfán o-vasta az újságokban, hogy Hodza Milán magyarul beszédet tartott Jókai Mór szobrának komáromi alapkövetelénél, visszaemlékezett azokra a hónapokra, amelyeket a csehszlovák köztársaság mostani miniszterelnökének társaságában töltött e. Mind a ketten egyszerre szolgálták huszonkét évvel ezelőtt, ezerkilencszázötvenöt áprilisában Veszprémben, ahol Hodza Milán hadapród-örmeister volt. Politikai szereplése miatt nem küldték frontra, zárkózott életet élt és keveset érintkezett tisztársaival. Talán Máthé József volt az egyetlen, akivel összebarátkozott s alig mult este, hogy ne biliárdoztak volna együtt a Royal-kávéházban, Máthé főjegyző ma is meséli, hogy Hodza hadapród-örmeister kitűnően kezelte a dákót és nagyszerű szériákat lökött egymás után. Játék közben főfelénkült. De általában nem

tépett ki abból a rezerváltságból, amely jellemezte őt. A főjegyző baráti körben elmesélgette, hogy Hodza Milán sohasem politizált és ha valaki a társaságában politikára akarta a beszélgetést terelni, akkor mindig másra fordította a szót.

A háború vége a két barátot azután elválasztotta egymástól: Máthé körjegyző lett az ezerkétszáz lakosú vas megyei kisközségben, Hodza pedig ragyogó politikai karriert futott be és az egykori veszprémi kadétörmeister ma irányítója nemcsak a maga országának, hanem jelentős mértékben Középeurópa politikai életének is.

Amikor Máthé rádió kereszttűl végighallgatta Hodza Milán magyar beszédét, gondolt merészet és nagyot, levélpapírost vett elő és levelet írt egykori barátjának. Mindenekeelőtt gratulált fényes karrierjéhez és komáromi beszédjéhez, azután megkérdezte tőle: emlékszik-e még vajjon a meghírt biliárd partikra a veszprémi Royal-kávéházban.

Erre a levélre jött meg a válasz.

Magyarul és kézzel írva . . .

A grafologus talán többet tudna olvasni Hodza Milán levélének három mondatából, mint amit elolvasott Máthé főjegyző ur és az a néhány barátja, akiknek megmutatta a levelet. A grafologus bizonyosan kiolvasná azt, hogy a csehszlovák premier sorai szívből fakadtak.

...Édes Istenem a generális is mindig boldogan gondol vissza azokra a rózsaszínű napokra, amikor nem volt még vörös stráf a nadrágján és a bakák kadét urnak szőlították . . .

A J. M. K. T. előadása

Szerdán este a városháza nagytermében csekély számu hallgatóság előtt a Falumunkáról tartottak előadást Kossányi József és Lencz György. Kossányi tartalmas és értékes előadásban vázolta mindazokat a hiányokat, amelyek a tökéletes népnevelésnek a kerékkötői. Élesen rámutatott a mult mulasztásaira, a jelen kapkodó munkájára és határozottsággal állította, hogy a magyar faluk félreismerése a legfőbb oka a helyes népnevelésnek. Csak azok lehetnek igazi népnevelők, akik ismerik a magyar nép lelkét, gondolkodását, szokásait. — Lencz György megadta előadásában a magyar falu kulturája emelésének teljes programját, amelyet nyomtatásban kellene az összes népnevelő szervezetnek kezébe adni. Lencz György, aki a nép között él, saját gyakorlati tapasztalatai alapján állította össze a falu kulturmunkájának programját.

Egyedül

Egyedül vagyok;
Akiét szerettem elmentek tőlem.
Estéknél haza már senki se vár, ha hazaballagok...

Üres a szobám,
Minden szavamra néma csend felel,
Nincs aki szeressen, hazavárjon; elment
Az édesanyám...

Egyedül vagyok,
Régi emlékek ülnek a szívemre,
Képzeteimet űzik, zavarják. —
Álmatlanok.

Az éjszakák,
Szeretetüket nem pótolja senki,
Bármily messze legyenek tőlünk;
Az édesanyák.

SASS JÁNOS.

A járási hivatali figyelmébe

A lévai piacról írt cikkeinkben említettük, hogy piacunkon egészséges, féregmentes gyümölcsöt csak a legértékesebb esetben lehet vásárolni. Ennek oka az, hogy a gyümölcsfák tulajdonosai — kevés kivétellel — egyáltalán nem fordítanak gondot a termőfák ápolására, tisztogatására, az élősdiék és kártevők irtására. Az egyszerű elültetett fát Isten gondjaira bízzák, s csak a kész termést szedik le. Ennek a nemtörődömségnek a következménye az, hogy nem csak Léván, de az egész környéken nagy mértékben elszaporodtak a gyümölcsfák élősdiéi, a gyümölcs kártevői, amelyek nem csak jelentékeny magángazdasági, de tetemes közzgazdasági kárt okoznak évről évre.

Az általános gazdasági érdek megköveteli, hogy a gyümölcsfák mértéken felül elszaporodott betegségei ellen okvetlenül védekezzünk annál is inkább, mert ez nem csak törvényes kötelezettségünk, de teljes sikerrel keresztül vihető is. Megfelelő eljárások és anyagok állnak rendelkezésre. Az általános közérdekre való tekintettel nem szabad visszariadni a hatóságnak sem attól — és itt elsősorban a járási hivatalra gondolunk, ahol már megfelelő mezőgazdasági ügyosztály is van szervezve, — hogy erélyesen figyelmeztesse a gyümölcsfa tulajdonosokat a törvény 165/924 és az ahhoz kiadott 104/931. Kormányrendelet előírásaira. A szükséges intézkedések megtételének itt az ideje, mert a kártevőket nemcsak tavasszal és nyáron, de télen is lehet és kell is irtani.

Fiókvállalatok megadóztatása

A város pótdadó jövedelme évről-évre süllyed. Különösen a kereseti adóalap ilyesztő csökkenése bizonyította, hogy a lévai ipari és kereskedelmi vállalatok jövedelmezősége évről-évre kisebb lett. Egész iparágak semmisültek meg, egész sor üzlet tönkrement, kényszeregyezségek, csődök, iparvisszaadások következtek be s a megmaradt kisipari s üzleti vállalkozások is egyre gyengültek.

Mi történt itt? — tették fel a kérdést a gondolkodók. Mi történt, hogy a kiskereskedők s kisiparosok jövedelme szinte a semmivel egyenlő s a város pótdadó-jövedelme ezzel kapcsolatban olyan mértékben csökken, hogy a szanalás dacára is — felborulással fenyeget a város gazdálkodása.

A válasz egyszerű.

Egész sor úgynevezett gyári lerakat alakult. Ezek nem olcsóságukkal, nem teljesítőképességükkel hatottak, hanem főleg azért, hogy tőkeerők lévén, fényes portálokat építhettek s ezzel bizonyos vonzerővel bírtak a vásárlóközönségre. Voltak olyan gyári lerakatok, amelyek nemcsak azt a kereskedő-szakmát, hanem a szakma egész kisiparát tönkretették.

A diagnózis tehát megvolt. A baj oka az, hogy gyári lerakatok erősen lerontották a helyi ipart és kereskedelmet, azoknak adózó képességét csökkentették s miután a fiókok maguk nem járulnak hozzá

a községi adó-terhekhez, közvetve súlyos károkat okoznak a városnak s az egész adózóközönségnek.

Míg az itteni iparosnál és kereskedőnél vásárolt áru értéke itt marad, itt lesz belőle munkabér, kenyér, hus, főzelék, liszt, búza, szóval az itteni gazdának, iparosnak, jelent keresetet, addig a gyári lerakatnál lefizetett összeg elveszik a helyi gazdasági élet számára.

Még a városnak sem lesz semmi haszna belőle. Ezeknek a gyári lerakatoknak ingyen adja a város a járdát, a kövezetet, a közvilágítást, az uccarendezést, egész közüzemgázellátási szervezetét.

Ezt a helyi lakosságnak, gazdának, iparosoknak, kereskedőknek kell a maguk erejéből fenntartaniuk, sőt dupla áldozatot kell érte hozniuk, mert a gyári lerakatok, gyári fiókok, bankfiókok egyetlen fillért sem vállalnak magukra a város kiadásai-ból.

Ma 350% a pótdadó.

Egyszerű számítással be lehetne bizonyítani, hogy még 200%-ot sem kellene fizetnünk, ha minden gyári fióktelep, gyári lerakat, vállalati fiók, biztosító intézeti fiók, banktelep megfizetné helyben az adóját az itt elért keresete után.

Efelett érdemes elgondolkodni.

Első hó

Emlékeznek még gyermekkorunk nagy élményére: az első hóra?

A novemberi égen súlyos, sötét felhők kavargtak, aztán csendesen, nagy pelyhekben, nagyon magasról kavargogni kezdett a hó.

Nagy pelyhekben hullott.

Csodálkozva tekintettünk ki az ablakon. Kicsit ünnepeles hangulatot éreztünk.

Aztán kimentünk az udvarra s az ujjunkon felfogott hópelyheket az ajkunkhoz emeltük.

Megízleltük.

Világosan emlékszem az ízére.

Hűvös volt, kicsit édeskésen ízetlen s a nyelvünkön titokzatosan megsemmisült.

Elolyadt.

Aztán hullott, hullott, addig hullott, amíg fehérre borította a háztetőket, fehérre az uccákat.

Kikiváncoztunk a hóra. Boldogan figyeltük, hogyan csikorog a lábunk alatt. Vidáman hógolyóztunk s ámuló szemekkel néztük az épülő hóembert, amit bátyánk formált.

Szép érzés volt. Valami meleg derű töltötte el a szívünket, amikor a szüzien fehér tiszta téli tájakat csodáltuk.

Szép idők voltak azok.

Most más az első hó.

Pénteken hullott le az első hó.

Lehangoló volt.

A fehér hó, ahogy a földre hullott, mocskos, nyúlós szennyé változott.

Borzongva néztük.

És borzongva gondoltunk arra, hogy ebben szomorú szimbólum van.

Ez a mi korunk.

Valahány tiszta gondolat felülről, fentől hófehéren elindul, mire a földre ér, az emberek közé, mocskokká szennyesedik.

Eszmék, gondolatok, hitek, álmok, ábrándok, vágyak — valamennyinek ez a sorsa.

Az ember kinéz az ablakon a pénteki uccára s megpillantva az első hó letaposott, szennyes, piszkos nyomait, nem is hinné el, hogy ez valamikor fehér volt.

Megborzongok...

Igen, fehér volt... De a földre ért...

— Könnyen le lehet szokni a dohányzástól. A dohányzástól való leszokásra különböző módszereket ajánlanak. Legbiztosabb módszer a következő: ezüstnitrát, más néven pokolkö igen hig oldatával kell kiöblíteni reggel a száját s aki ilyen szájvizet használ, annak nem fog izeni a dohányzás semmiféle fajtája egész napon át. Néhány nap múlva már nincs is szükség a szájvizre. Még könnyebb mást leszoktatni a dohányzástól, ha ez szípkából szokott cigarettázni vagy szivarozni. A szípka helyéjét kénsavas só (ilyen a fényképezésnél használt fixinatron) oldatával kell bekenni s időt kell adni, hogy megszáradjon rajta. Az ilyen szípka kellemetlen íz ad a dohányfüstnek s rövid idő alatt bizonyos az eredmény.

Ahogyan én látom...

valami baj van a kerületi hivatal új palotája körül. A díszes épület hosszas huzavona után egy éves késedelemmel felépült, egyesek állítása szerint már teljesen készen is áll, de valami misztikus kéz nem engedi, hogy a hivatal beköltözhessen oda. Az új épületben ugyanis nincsen pócegödör és nincs bekapcsolódása a csatornázásba sem, úgy hogy egyelőre nem lehet használni. Ki tudja mi ennek az oka, mert nem hihető, hogy erre a szakemberek ne gondoltak volna előzőleg. Nem valószínű, hogy ebből kifolyólag valakit károsodás ért volna... Azt is hallottuk, hogy az új palota már most nem bizonyul eléggé tágasnak és már az építkezés befejezése előtt bővíteni akarták, de sajnos a szakemberek megállapították, hogy az nem lehetséges. A középületeket nem csak a jelen, hanem a jövő számára is építik és akkor az előrelátás azt kell, hogy diktálja, hogy a jövőben a természetes gyarapodás és növekedés folytán nagyobb épültre, több helyiségre lesz szükség. A tanulság tehát az, hogy a kerületi hivatal épületének elkészítésével a kerületi hivatal elhelyezésének, megfelelő elhelyezésének problémája nem nyert megoldást...
OKULÁR.